

ساختمان‌های داده

فصل پنجم: لیست

List

فهرست مطالب

❖ لیست

❖ نوع داده انتزاعی لیست

❖ لیست پیوندی

❖ لیست پیوندی یک طرفه

❖ لیست پیوندی دو طرفه

❖ لیست پیوندی حلقوی

❖ عملیات روی لیست پیوندی

❖ پیاده‌سازی چند جمله‌ای با استفاده از لیست پیوندی

تعاریف

❖ لیست (List)

□ یک توالی از عناصر است

❖ لیست مرتب شده (Ordered List)

□ لیستی است که محل قرار گرفتن اعضای آن مهم است و تقدم و تأخر در لیست تأثیرگذار است.

$$A = \langle a_1, a_2, \dots, a_n \rangle$$

نوع داده انتزاعی لیست

The Abstract Data Type List

createList()

// post: Create an empty list

add(index, item)

// post: Insert item at position index of a list
// if $1 \leq \text{index} \leq \text{size}() + 1$. If $\text{index} \leq \text{size}()$, items
// at position index onwards are shifted one position
// to the right

remove(index)

// post: Remove item at position index of a list
// if $1 \leq \text{index} \leq \text{size}()$. Items at position
// $\text{index} + 1$ onwards are shifted one position to the left

isEmpty()

// post: Determine if a list is empty

get(index)

// post: Returns item at position index of
// a list if $1 \leq \text{index} \leq \text{size}()$

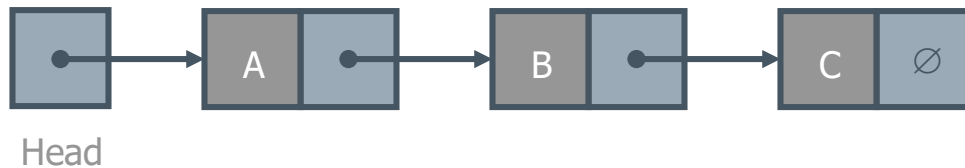
size()

// post: Returns number of items in a list

لیست پیوندی (Linked List)

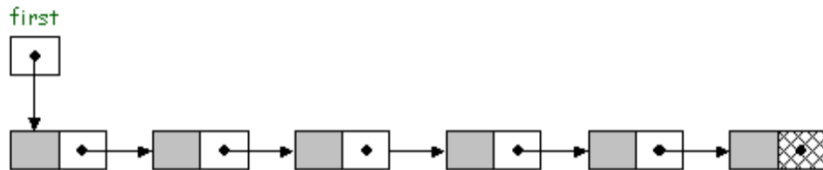
❖ لیست پیوندی

- ❑ دنباله‌ای از **گره‌های (node)** متصل به هم است.
- ❑ هر گره حداقل شامل **داده** و **ارجاعی** به گره بعدی در لیست می‌باشد.
- ❑ به **تعداد عناصر موجود** حافظه می‌گیرد، اما برای هر عنصر، یک ارجاع نیز نگه می‌دارد.
- ❑ بر خلاف آرایه، امکان **دسترسی مستقیم** به یک عنصر خاص از لیست وجود ندارد.
- ❑ تعداد گره‌های لیست ثابت نیست و طول لیست می‌تواند **کم یا زیاد** شود.

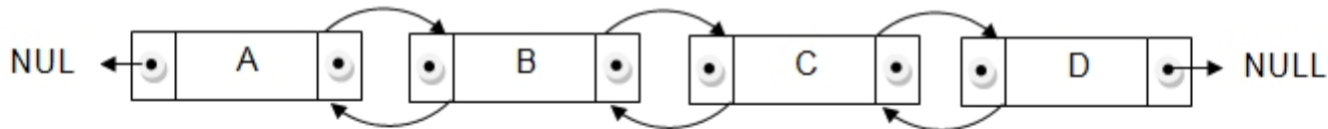

انواع لیست پیوندی

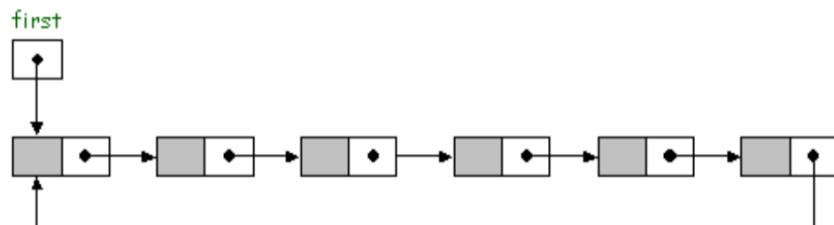
❖ لیست پیوندی یک طرفه (Single linked list)

❖ لیست پیوندی دو طرفه (Doubly linked list)

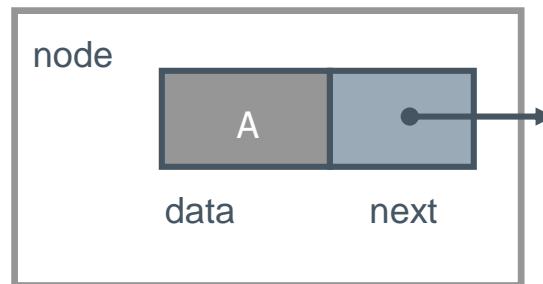
❖ لیست پیوندی حلقوی (Circular linked list)

پیاده‌سازی لیست پیوندی

❖ تعریف گره

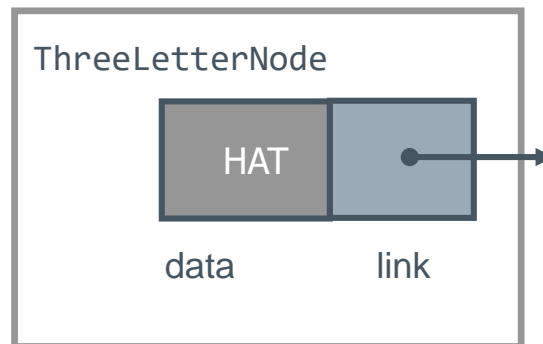
```
class Node {  
    double data;           //data  
    Node *next;            //reference to next  
};
```


پیاده‌سازی لیست پیوندی

❖ تعریف گره

```
class ThreeLetterNode{  
    char data[3];           //data  
    ThreeLetterNode *link;  //reference to next  
};
```


پیاده‌سازی لیست پیوندی

```
class List {  
    public List() { head = null; }           // constructor  
  
    public bool IsEmpty() { return head == null; }  
    public Node InsertNode(int index, double x);  
    public int FindNode(double x);  
    public int DeleteNode(double x);  
    public void DisplayList();  
  
    private Node head;  
};
```

درج گره جدید

❖ `void InsertNode(Node *a, double x)`

❖ `void InsertNode(int index, double x)`

❖ گره‌ای با مقدار داده x را بعد از عنصر `index` ام لیست وارد می‌کند. اگر `index` برابر با **صفر** باشد، گره جدید در ابتدای لیست وارد می‌شود.

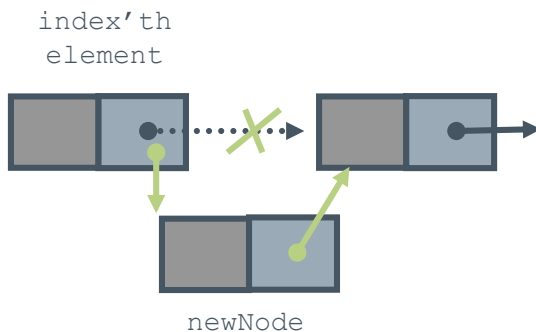
❖ مراحل:

1. تعیین محل عنصر `index` ام

2. تخصیص حافظه برای گره جدید

3. اشاره دادن گره جدید به گره بعد از خود

4. اشاره دادن گره قبلی به گره جدید

درج گره جدید بعد از گره با آدرس a

```
void InsertNode(Node *a, double x) {  
    Node *t=new Node(x);  
    if(IsEmpty()){  
        first=t;  
        return;  
    }  
    t->link=a->link;  
    a->link=t;  
}
```

درج گره جدید در محل index

```
void InsertNode(int index, double x) {
```

```
    int currIndex = 1;
    Node *currNode = head;
    while (currNode!=null && currIndex < index ) {
        currNode = currNode->next;
        currIndex++;
    }
```

تعیین محل عنصر
am index

```
    Node *newNode = new Node();
    newNode->data = x;
    if (index == 0) {
```

ایجاد گره جدید

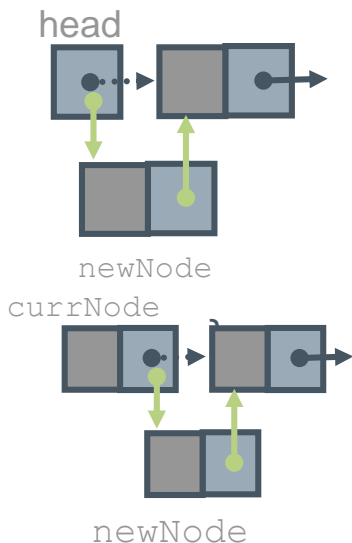
```
        newNode->next = head;
        head = newNode;
```

درج گره به عنوان اولین
عنصر

```
    }
    else {
```

```
        newNode->next = currNode->next;
        currNode->next = newNode;
```

درج گره بعد از گره
currNode

حذف یک گره

❖ `int DeleteNode(double x)`

❖ `Void DeleteNode(Node *a)`

❖ گره با مقدار x را از لیست حذف می‌کند.

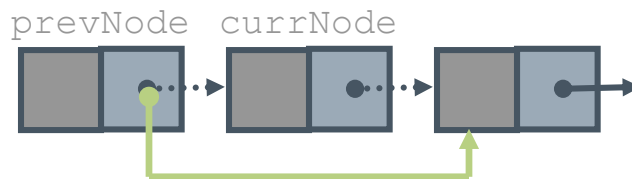
❖ اگر چنین گره‌ای موجود بود، اندیس آن و در غیر این صورت، مقدار صفر را برمی‌گرداند.

❖ مراحل

❑ پیدا کردن گره مورد نظر

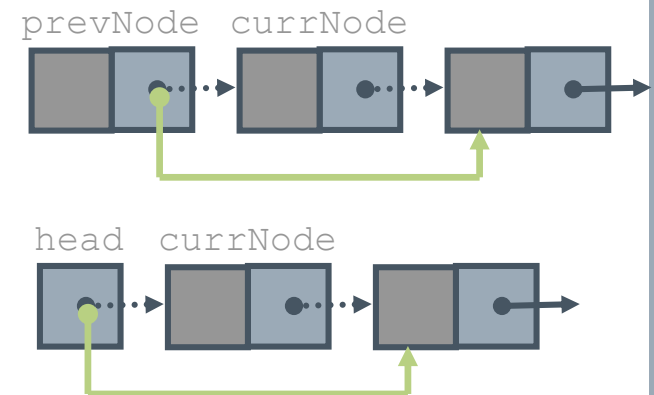
❑ آزاد کردن حافظه گره یافته شده

❑ اشاره دادن گره قبلی گره یافت شده به گره بعدی آن

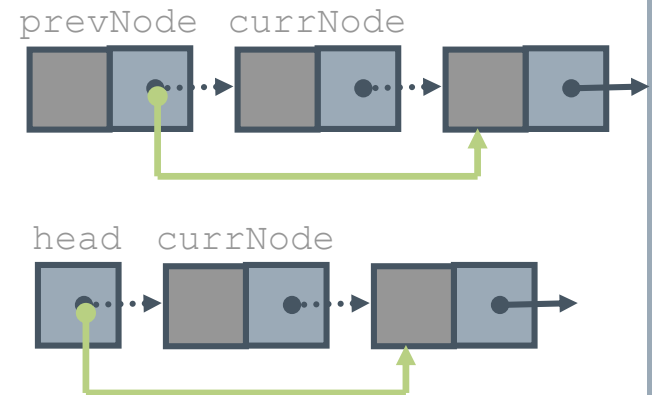
پیدا کردن و حذف یک گره با مقدار x

```
int DeleteNode(double x) {  
    Node *prevNode = null;  
    Node *currNode = head;  
    int currIndex = 1;  
    while (currNode!=null && currNode->data != x) {  
        prevNode = currNode;  
        currNode = currNode->next;  
        currIndex++;  
    }  
    if (currNode != null ) {  
        if (prevNode != null) {  
            prevNode->next = currNode->next;  
            currNode = null;  
        }  
        else {  
            head = currNode->next;  
            currNode = null;  
        }  
        return currIndex;  
    }  
    return 0;  
}
```


حذف گره مدنظر

```
void DeleteNode(Node *a) {  
    Node *prevNode = null;  
    Node *currNode = head;  
    while (prevNode->next != node) {  
        prevNode = currNode;  
        currNode = currNode->next;  
    }  
    if (prevNode == null ) {  
        head= currNode->next;  
    }  
    else {  
        prevNode->next = currNode->next;  
        currNode = null;  
    }  
}
```


پیدا کردن یک گره

❖ `int FindNode(double x)`

❖ جستجو به دنبال گره‌ای با مقدار x در لیست و برگرداندن اندیس آن

❖ در صورت عدم وجود، مقدار **صفر** برگردانده می‌شود.

```
int FindNode(double x) {  
    Node currNode = head;  
    int currIndex = 1;  
    while (currNode!=null && currNode->data != x) {  
        currNode = currNode->next;  
        currIndex++;  
    }  
    if (currNode!= null) return currIndex;  
    return 0;  
}
```

جستجوی موفق

جستجوی ناموفق

چاپ تمام عناصر لیست پیوندی

❖ void DisplayList()

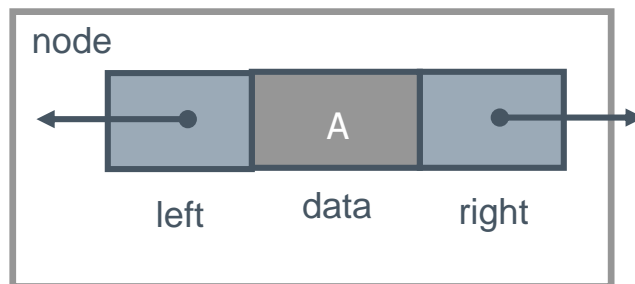
❖ چاپ تمام عناصر لیست و تعداد آنها

```
void DisplayList()
{
    int num = 0;
    Node *currNode = head;
    while (currNode != null){
        cout<<currNode->data<<"\n";
        currNode = currNode->next;
        num++;
    }
    cout<<num;
}
```

پیاده‌سازی لیست پیوندی دو طرفه

❖ تعریف گره

```
class Node {  
    double data;           //data  
    Node *right;           //reference to right node  
    Node *left;            //reference to left node  
};
```


پیاده‌سازی لیست پیوندی دو طرفه

```
class RecList {  
    public RecList() { head = null; }    // constructor  
  
    public bool IsEmpty() { return first == null; }  
    public Node InsertNode(int index, double x);  
    public int FindNode(double x);  
    public int DeleteNode(double x);  
    public void DisplayList();  
  
    private Node first;  
};
```

درج گره جدید بعد از گره با آدرس a

```
void InsertNode(Node *a, double x) {  
    Node *t=new Node(x);  
    if(IsEmpty()){  
        first=t;  
        return;  
    }  
    t->right=a->right;  
    a->right->left=t;  
    a->right=t;  
    t->left=a;  
}
```

درج گره جدید در محل index

```
void InsertNode(int index, double x) {
```

```
    int currIndex = 1;
```

```
    Node *currNode = first;
```

```
    while (currNode!=null && currIndex < index ) {
```

```
        currNode = currNode->right;
```

```
        currIndex++;
```

```
    }
```

```
    Node *newNode = new Node();
```

```
    newNode->data = x;
```

```
    if (index == 0) {
```

```
        newNode->right = head;
```

```
        head->left=newNode;
```

```
        newNode->left=null;
```

```
        head = newNode;
```

```
    }
```

```
    else {
```

```
        newNode->right = currNode->right;
```

```
        currNode->right->left=newNode;
```

```
        currNode->right=newNode;
```

```
        newNode->left=currNode;
```

```
    }
```

```
}
```

تعیین محل عنصر
index ام

ایجاد گره جدید

درج گره به عنوان اولین
عنصر

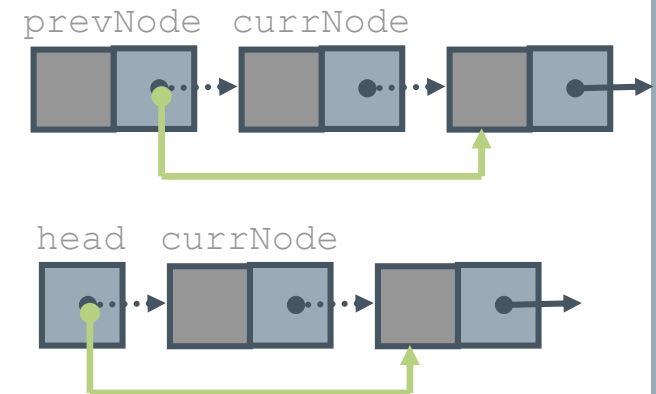
درج گره بعد از گره
currNode

پیدا کردن و حذف یک گره با مقدار x

```
int DeleteNode(double x) {
    Node *currNode = first;
    int currIndex = 1;
    while (currNode!=null && currNode->data != x) {
        currNode = currNode->right;
        currIndex++;
    }
    if (currNode != null ) {
        if (currNode->left != null) {
            currNode->left->right = currNode->right;
            currNode->right->left = currNode->left;
            currNode = null;
        }
        else {
            first = currNode->right;
            first->left=null;
            currNode = null;
        }
        return currIndex;
    }
    return 0;
}
```

حذف گره مدنظر

```
void DeleteNode(Node *node) {  
    Node *currNode = first;  
    if (node->left == null) {  
        node->right->left=null;  
        first=node->right;  
    }  
    else {  
        node->right->left=node->left;  
        node->left->right=node->right;  
    }  
}
```


نمایش لیست مرتب با آرایه

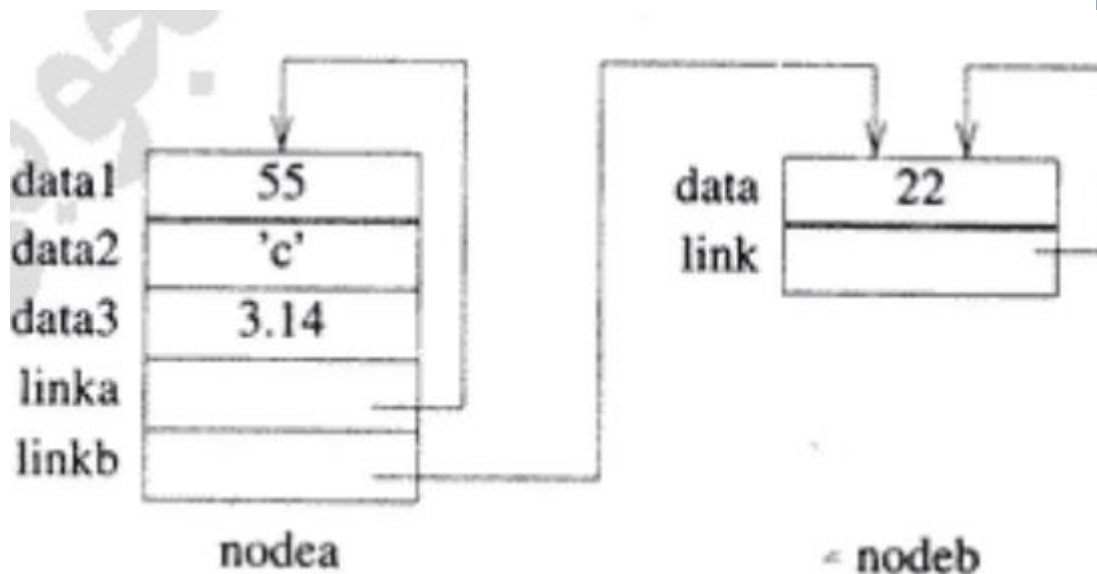
	<i>data</i>	<i>link</i>
1	HAT	15
2		
3	CAT	4
4	EAT	9
5		
6		
7	WAT	0
8	BAT	3
9	FAT	1
10		
11	VAT	7
	.	.
	.	.
	.	.

درج GAT

	<i>data</i>	<i>link</i>
1	HAT	15
2		
3	CAT	4
4	EAT	9
5	GAT	1
6		
7	WAT	0
8	BAT	3
9	FAT	5
10		
11	VAT	7

ساختارهای پیچیده تر

```
class nodea {  
private:  
    int data1 ;  
    char data2 ;  
    float data3 ;  
    nodea *linka ;  
    nodeb *linkb ;  
};  
  
class nodeb {  
private:  
    int data ;  
    nodeb *link ;  
};
```


نمایش چند جمله ای با لیست پیوندی

```
public class Node {  
    int coef;  
    int exp;  
    Node next;  
    Node(int coef, int exp) {  
        this.coef = coef;  
        this.exp = exp;  
    }  
}
```

نمایش چند جمله ای با لیست پیوندی (ادامه)

```
public class LinkedPolynomial {
    private Node first = new Node(0, 0);
    private Node last = first;
    // 0
    private LinkedPolynomial() { }
    // a * x^b
    public LinkedPolynomial(int coef, int exp) {
        last.next = new Node(coef, exp);
        last = last.next;
    }
    // return c = a + b
    public LinkedPolynomial plus(LinkedPolynomial b) {
        LinkedPolynomial a = this;
        LinkedPolynomial c = new LinkedPolynomial();
        Node x = a.first.next;
        Node y = b.first.next;
        while (x != null || y != null) {
            Node t = null;
            if (x == null) { t = new Node(y.coef, y.exp); y = y.next; }
            else if (y == null) { t = new Node(x.coef, x.exp); x = x.next; }
            else if (x.exp > y.exp) { t = new Node(x.coef, x.exp); x = x.next; }
            else if (x.exp < y.exp) { t = new Node(y.coef, y.exp); y = y.next; }
            else {
                int coef = x.coef + y.coef;
                int exp = x.exp;
                x = x.next;
                y = y.next;
                if (coef == 0) continue;
                t = new Node(coef, exp);
            }
            c.last.next = t;
            c.last = c.last.next;
        }
        return c;
    }
}
```

ایجاد چند
جمله ای صفر

ایجاد چند جمله ای
با یک جمله

جمع دو چند
جمله ای

نمایش چند جمله ای با لیست پیوندی (ادامه)

```
public class Main {  
    static int a;  
    public static void main(String[] args){  
  
        LinkedPolynomial zero = new LinkedPolynomial(0, 0);  
  
        LinkedPolynomial p1 = new LinkedPolynomial(4, 3);  
        LinkedPolynomial p2 = new LinkedPolynomial(3, 2);  
        LinkedPolynomial p3 = new LinkedPolynomial(1, 0);  
        LinkedPolynomial p4 = new LinkedPolynomial(2, 1);  
        LinkedPolynomial p = p1.plus(p2).plus(p3).plus(p4);  
  
        LinkedPolynomial q1 = new LinkedPolynomial(3, 2);  
        LinkedPolynomial q2 = new LinkedPolynomial(5, 0);  
        LinkedPolynomial q = q1.plus(q2);  
  
        LinkedPolynomial r = p.plus(q);  
        LinkedPolynomial s = p.times(q);  
        System.out.println("zero(x) = " + zero);  
        System.out.println("p(x) = " + p);  
        System.out.println("q(x) = " + q);  
        System.out.println("p(x) + q(x) = " + r);  
        System.out.println("p(x) * q(x) = " + s);  
    }  
}
```